

Shuruucda Tixraaca ee Su'aasha Covid-19

Weydiintu waxay baari doonaa, tixgelinta iyo diyaarinta warbixinta iyo ka jawaabista cudurka safmarka ah England, Wales, Scotland iyo Northern Ireland, ilaa iyo oo ay kujiraan taariikhda dejinta rasmiga ah ee Weydiinta, 28 Juun 2022.

Qabashada shaqadeeda, Weydiintu waxay tigelin doontaa boos celinta iyo arrimaha ku wareejinta Boqortooyada Ingiriiska oo dhan, inta lagama marmaanku ay tahay, laakiin waxay u baahan doontaa in la yareeyo isku eekaashaha baarista; soo ururinta cadeynta iyo warbixinta ee leh wixi ah Weydiinta dadweynaha ee kale ee uu sameeyey dowladdaha xil wareejinta. Si midan loogu guuleysato, Weydiintu waxey dadweynaha u bandhigeysaa sida ey u rabto iney u yarayso ku celceliska, waxeyna latashi ka samayn doontaa su'aal walbo noocaas ah kahor inta aaney baarin xaalad walbo taas oo sidookale ku dhex jirta caaga su'aasha.

Kasoo bixida u jeedkeeda, Weydiintu waxey:

- a) tixgelin doontaa farqiga u dhaxeya saameynta cudurka safmarka ah iyo qeybaha kala duwan ee dadka oo ay ku jiraan, laakiin aan ka xadidnayn, dabeecadaha la ilaaliyay ee hoos yimaada Xeerka Sinaanta ee 2010 iyo qeybaha hoos yimaada Xeerka Sinaanta ee Northern Ireland 1998.
- b) dhagaysan doontaa oo si taxadar buuxda leh u tixgelin doontaa waayo araganimada qoysaska laga dhintay iyo kuwa kale ay dhibaatadu ku dhacday ama la dhibaatooday sababo la xiriira cudurka safmarka ah awgiis. In kastoo Weydiinta ay tixgelin doonin si qoto dheer faafaahinta kiisaska shaqsiga ah ee waxyelada ama dhimashada, dhagaysiga dhacdooyinkaan waxay ogeysiinayaan fahamka saameynta cudurka safmarka ah iyo jawaabta, iyo casharada laga baranaayo;
- c) dul maray halka lagu aqoonsaday casharada diyaargarowga iyo ka jawaabista cudurka safmarka ah loogu dabaqi karo xaaladdaha degdeg ah ee rayidka;
- d) ee leh tigelinta surtogalka ah ee isbarbarhdiga caalamiga ah; iyo
- e) soo saarida warbixnadeenda (oo ay ku jiraan warbixinta ku meel gaarka ah) iyo talooyinka ku haboon waqtiga.

Ujeedada Weydiintu waa:

1. Baarista ka jawaabista COVID-19 iyo saameynta uu ku yeeshay cudurka safmarka ah England, Wales, Scotland iyo Northern Ireland, iyo soo saarista xisaabta sheekadada dahbtaa ah, oo ay ku jirto:
  - a) Jawaabta caafimaadka dadweynaha ee UK oo dhan; oo ay ku jirto
    - i) diyaargawoga iyo adkaysiga;
    - ii) sida go'aamada loo sameeyey, loo xiiriiray, la diiwaangeliyey loo hirgeliyey;
    - iii) go'aan samays u dhaxeeyaa dawladaha UK;

- iv) doorarka, iyo wada shaqaynta u dhaxeysa dowladda dhexe, maamul goboleeyadda, gobolka iyo dowladdaha hoose iyo qeybta bulshada iyo tabarucayaasha;
  - v) helista iyo isticmaalka xogta, cilmi baarista iyo cadeynta khuburada;
  - vi) sharci dejinta iyo xeerka xakameynta, iyo fulinta;
  - vii) Gaashanka iyo ilaalita dadka caafimaad ahaan u nugul;
  - viii) isticmaalka xayiraadaha iyo wax ka qabashada aan aheyn farmashigha sida Kala-fogaanshaha bulshada iyo isticmaalka weji xirada;
  - ix) baarista iyo tixraaca tabashada iyo karantiilka;
  - x) saameynta uu ku yeeshay caafimaadka dhimirka iyo fayo qabka ee dadka, oo ay ku jирто laakiin ay ku xadinayn kuwa sida weyn uu wax yeeleeyey cudurka safmarka;
  - xi) saameynta uu ku yeeshay caafimaadka dhimirka iyo fayo-qabka qoyska laga dhintay, oo ay ku jирто taageerada tacsiyadda kadib;
  - xii) Saameynta ey ku yeelatay caafimaadka iyo qeybta shaqaalaha daryeelka iyo shaqaalaha kale ee muhiimka ah;
  - xiii) saameynta ay ku yeelatay carruurta iyo dadka dhalinyarada ah, oo ay ku jирто caafimaadka, fayo-qabka iyo daryeelka bulshada;
  - xiv) waxbarashada iyo bixinta sanadaha hore;
  - xv) xiritaanka iyo dib u furida soo dhawaynta, tafaariiqda, ciyaaraha iyo nasashada iyo qeybaha safarka iyo dalxiiska, goobaha cibaadda, iyo machadyada dhaqanka;
  - xvi) guriyenta iyo guri la'aanta;
  - xvii) ilaalinta badqabka iyo taageerada dhibanayaasha xadgudubka qoyska;
  - xviii) xabsiyada iyo goobaha kale ee dadka lagu hayo;
  - xix) nidaamka cadaaladda;
  - xx) soo-galootiga iyo magan-galyo doonka;
  - xxi) safarka iyo xuduuhaha; iyo
  - xxii) ilaalinta badqabka lacagha dadweynaha iyo maareynta halista dhaqaalaha.
- b) Jawaabta caafimaadka iyo qeybta daryeelka ee UK oo dhan, oo ay ku jирто:
- i) diyaargarowga, awoodda hore iyo kartida lagu kordhinayo awoodda iyo adkaysiga;
  - ii) wada xiriirkha hore ee leh adeegyada tallada ee daryeelka caafimaadka rasmiga sida 111 iyo 999
  - iii) doorka goobaha daryeelka aasaasiga ah sida dhakhtarka Guud;
  - iv) ku maareynta cudurka safmarka ah isbitaallada, oo ey ku jирто ka hortagga iyo xakameynta caabuqa, xaaladda degdeg ah, awoodda daryeelka muhiimka ah,

- bixinta bukaanada, isticmaal 'Ha isku dayin go'aanada wadno ka riixida wadnaha bukaanka si soo noqdo wadnaha (DNACPR), qaabka daryeelka caafimaadka ee dadka qaba xanuunada aan laga bogsoon, baarista shaqaalah muruq maalka, isbeddelida kormeerista iyo saameynta uu ku yeesh shaqaalah iyo heerarka shaqaalaysiinta;
- v) maareynta cudurka safmarka ah ee guryaha dryeelka iyo goobaha kale ee daryeelka, waxaa ka mida ka ka hortagga iyo xakameynta caabuqa, u wareejinta guriyaha ama ka soo wareejinta guriyaha, daaweynta iyo daryeelka dadka deegaanka, xayiraadaha booqashada, baarista shaqaalah muruq maalka iyo isbeddelada kormeerka;
  - vi) Daryeelka guriga, oo ay ku jirto xanaaneyasha aan la siinin lacagta.
  - vii) daryeelka dhalmada ka hor iyo kadib;
  - viii) soo gadista iyo qeybinta qalabka muhiimka ah iyo sahayda, oo ay ku jirto PPE iyo qalabka wada qaada;
  - ix) soo saarista, geynta iyo saameynta ee daaweynada iyo tallaada;
  - x) Cawaqaqibta cudurka safmarka ee bixinta xaaladdaha aan la xiriirin COVID iyo baahiyaha; iyo
  - xi) bixinta kuwa la kulma waayo aragnimada COVID mudada dheer.
- c) Jawaabta dhaqaalah ee cudurka safmarka ah iyo saameyntiisa, waxaa ka mid ah qaabka ay dowladdu wax ugu qabanayso:
- i) taageerayada ganacsiyadda, shaqooyinka iyo iskiis u shaqeystaha, oo ay ka mid tahay Qorshaha Shaqo Ku-negaanshaha inta uu jiro Cudurka Fayraska Korona, Qorshaha Taageerada Dakhliga Iskiis- u shaqeystaha, nidaamka deymaha iyo xajmiyada ganacsiga kaalmada iyo Deeqadaha Dakhliga;
  - ii) lacagaha dheeraad ah ee khuseeya adeegyada dadweynaha;
  - iii) dhaqaalah dheeraadka ah ee loogu talo galay iskaa wax u qabso iyo qeybta bulshada; iyo
  - iv) faa'iidooyinka mushaarka jirada iyo taagerada loogu talagalay dadka nugul.
2. Aqoonso casharada laga baranayo kuwa kor ku xusan, si loo ogeysiyo diyaargarowga cudurada safmarka ah mustaqbalka dhammaan UK.